

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Monika Rogenbaum
Valga Vallavalitsus
valga@valga.ee
Puiestee 8, Valga
68203, Valga maakond

Teie 25.09.2024 nr 13-5.4/3821-1/

Meie 08.10.2024 nr 5.1-1/26591-5

Märgukiri

Sotsiaalkindlustusameti poole on pöördunud lapsevanem seoses raske puudega lapsele kooli tugiisiku taotlemisega. Vastasime lapsevanema pöördumisele 08.10.2024.

Kirjale vastamise käigus pöördusime Valga Vallavalitsuse sotsiaaltöö teenistuse juhataja poole täiendava informatsiooni saamiseks. Sotsiaalkindlustusamet juhtis 18.09.2024 pöördumises nr 5.1-1/26591-2 Valga Vallavalitsuse tähelepanu sellele, et sotsiaalabi taotlused tuleb lahendada kümne tööpäeva jooksul pärast nõuetekohase taotluse esitamist (sotsiaalseadustiku üldosa seadus § 25 lg 1).

Valga Vallavalitsuse 25.09.2024 vastuskirjast 13-5.4/3821-1 nähtub, et lapsevanem esitas uue tugiisikuteenuse taotluse 05.08.2024. Vanema saadetud pöördumisest ning Valga Vallavalitsuse vastuskirjast ei nähtu, et tegemist oli puudustega taotlusega, seega oleks Valga Vallavalitsusel tulnud teha otsus tugiisiku määramise või mittemääramise kohta hiljemalt 19.08.2024.

Alates 01.01.2016 reguleerib sotsiaalhoolekande valdkonda sotsiaalhoolekande seadus (SHS). SHS § 2 järgi kohaldatakse sotsiaalhoolekande seaduses ettenähtud sotsiaalkaitsele sotsiaalseadustiku üldosa seaduse (SÜS) sätteid, arvestades SHS-s sätestatud erisusi. Sotsiaalseadustikus ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seadust, arvestades sotsiaalseadustikus sätestatud erisusi (SÜS § 3 lg 6). Sotsiaalkaitsehüvitise (nt sotsiaaltoetus või -teenus) maksmine või andmine ning sellest keeldumine vormistatakse tavaliselt haldusaktiga (vt SÜS § 23 lg 2). SÜS § 25 lõike 1 järgi otsustatakse hüvitise andmine üldjuhul **kümne tööpäeva jooksul** pärast nõuetekohase taotluse esitamist.

Keelduvas haldusaktis tuleb muu hulgas märkida põhjendused ning korrektne vaidlustamisviide (SÜS § 26 lg 2 p-d 2 ja 3). Vaidlustamisviide peab sisaldama selgitust nii vaide kui ka halduskohtule kaebuse esitamise võimaluste kohta.

Hüvitise andmise või sellest keeldumise haldusakt tuleb teha isikule teatavaks SÜS §-s 27 loetletud viisidel. Seda saab teha nii taotluses märgitud e-posti aadressil, posti teel lihtkirjaga taotluses märgitud aadressil kui ka hüvitise andja juures.

Kohalik omavalitsus ei saa isiku taotluse (osalise) rahuldamise või rahuldamata jätmise korral sellest isikut teavitada kirja teel või suuliselt, s.t isikule haldusakti edastamata või selle kättesaamise võimalusi tutvustamata. Isik peab saama enda jaoks rahulikult välja selgitada, millistel kaalutlustel ta toetusest või teenusest ilma jääb. Ühtlasi peab isik haldusakti vaidlustamisviite kaudu saama infot, kuidas oma õigusi seoses avaliku võimu tegevusega kaitsta.

Lähtuvalt Valga Vallavolikogu määrusest „[Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord](#)“ (25.10.2019 määrus nr 89) tuleb teenuse saamiseks esitada taotlus. Tugiisikuteenusega toetatakse, motiveeritakse, juhendatakse ja arendatakse iseseisvaks toimetulekuks täisealist ja lapseas teenusesaajat.

SKA koostatud juhendmaterjali „[Tugiisiku- ja lapsehoiuteenus suure hooldus- ja abivajadusega lapsele](#)“ kohaselt on suure hooldus- ja abivajadusega lapsed, kes vajavad sotsiaalsete, psühholoogiliste või terviseprobleemide tõttu juhendamist, julgustamist, järelevalvet ja motiveerimist. Sotsiaalhoolekande seaduse § 23 lg 1 kohaselt on tugiisikuteenuse eesmärgiks iseseisva toimetuleku toetamine olukordades, kus laps vajab sotsiaalsete, majanduslike, psühholoogiliste või tervislike probleemide tõttu oma kohustuste täitmisel ja õiguste teostamisel olulisel määral kõrvalabi. Kõrvalabi seisneb juhendamises, motiveerimises ning lapse suurema iseseisvuse ja omavastutuse võime arendamises. Lõike 3 järgi on lapsele tugiisikuteenuse osutamise eesmärk koostöös last kasvatava isikuga lapse arengu toetamine, sealhulgas vajaduse korral puudega lapse puhul hooldustoimingute sooritamine. Tugiisik abistab last arendavates tegevustes, juhendab ja motiveerib igapäevaelus toime tulema, abistab suhtlemisel perekonnaliikmetega või väljaspool kodu. Teenus toetab lapsele eakaaslastega võrdsete võimaluste tagamist koos ea- ja võimetekohase arengu toetamisega sotsiaalse tõrjutuse ennetamiseks. Teenuse vajadus peab olema ära hinnatud kohaliku omavalitsuse töötaja poolt ning sisestatud sotsiaalteenuste ja –toetuste andmeregistris STAR programmi juhtumiplaani tegevuskava alla.

Käesoleva märgukirjaga juhime tähelepanu kitsaskohale tugiisiku teenuse määramise menetluses Valga vallas, et kirjeldatud puudust edaspidi vältida.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Merlin Veinberg
järelevalve peaspetsialist

53059218, Merlin.Veinberg@sotsiaalkindlustusamet.ee